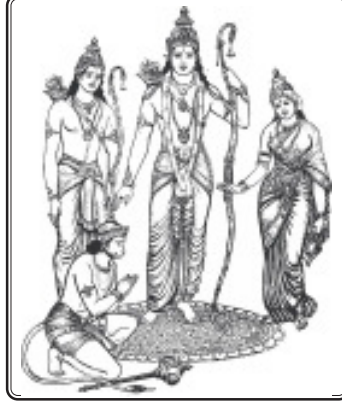

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

షోడశ-దినాత్మక అరణ్యకాండ పారాయణ దీక్షా

పదమూడవ రోజు పారాయణ - 07.07.2022 - గురువారము

రో	మ	స్త్వ	పా	దౌ	జ	న్రా	హ	ల	క్ష్మ	ణ	స్త్వ	చ	భీ	మ	తః
2	5	1	1	8	8	2	8	3	5	5	1	6	9	5	6

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 06

సర్గల వరుస సంఖ్యలు
50, 51, 52, 53, 54, 55 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య
28 + 46 + 46 + 26 + 30 + 37
213 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర
పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్,
సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః,
వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్-
సమృద్ధ్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య,
సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య,
దేశరక్షణాది రంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య,
పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదికధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతసిద్ధ్యర్థం,
తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః,
ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి
దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న,
పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత,
శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హోమపూర్వకం

రామస్య పాదౌ జగ్రాహ లక్ష్మణస్య చ ధీమతః

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి
రామాయణాంతర్గత, అరణ్యకాండ పారాయణం, ఆచార్యముఖేన,
అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ రఘుప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరఘుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే పంచాశస్కంఠః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

తం శబ్దమవసుప్తస్తు జటాయురథ శుశ్రువే ।

నిరీక్ష్య రావణం క్షిప్రం వైదేహీం చ దదర్శ సః ॥ 50.1 ॥ (2 సార్లు)

తతః పర్వతకూటాభః తీక్ష్ణతుణ్డః ఖగోత్తమః ।

వనస్పతిగతశ్రీమాన్ వ్యాజహార శుభాం గిరమ్ ॥ 50.2 ॥

దశగ్రీవ స్థితో ధర్మే పురాణే సత్యసంశ్రయః ।

జటాయుర్నామ నామ్నోఽహం గృధ్రరాజో మహాబలః ॥ 50.3 ॥

రాజా సర్వస్య లోకస్య మహేష్ట్రవరుణోపమః ।

లోకానాం చ హితే యుక్తః రామో దశరథాత్మజః ॥ 50.4 ॥

తస్యైషా లోకనాథస్య ధర్మపత్నీ యశస్వినీ ।

సీతా నామ వరారోహా యాం త్వం హర్తుమిహేచ్ఛసి ॥ 50.5 ॥

కథం రాజా స్థితో ధర్మే పరదారాన్ పరామృశేత్ ।

రక్షణీయా విశేషేణ రాజదారా మహాబల ॥ 50.6 ॥

నివర్తయ మతిం నీచాం పరదారాభిమర్శనాత్ ।

న తత్ సమాచరేద్ధీరః యత్పరోఽస్య విగర్హయేత్ ।

యథాఽఽత్మనస్తథాన్యేషాం దారా రక్ష్యా విపశ్చితా ॥ 50.7 ॥

అర్థం వా యది వా కామం శిష్టాశ్చాస్త్రైష్వనాగతమ్ ।

వ్యవస్యన్తి న రాజానః ధర్మం పౌలస్త్యనన్దన ॥ 50.8 ॥

రాజా ధర్మశ్చ కామశ్చ ద్రవ్యాణాం చోత్తమో నిధిః ।

ధర్మశ్శుభం వా పాపం వా రాజమూలం ప్రవర్తతే ॥ 50.9 ॥

పాపస్వభావశ్చపలః కథం త్వం రక్షసాం వర ।

ఐశ్వర్యమభిసమ్ప్రాప్తః విమానమివ దుష్కృతిః ॥ 50.10 ॥

కామం స్వభావో యో యస్య న శక్యః పరిమార్జితమ్ ।
న హి దుష్టాత్మనామార్యమ్ ఆవసత్పాలయేం చిరమ్ ॥ 50.11 ॥

విషయే వా పురే వా తే యదా రామో మహాబలః ।
నాపరాధ్యతి ధర్మాత్మా కథం తస్యాపరాధ్యసి ॥ 50.12 ॥

యది శూర్పణఖాహేతోః జనస్థానగతః ఖరః ।
అతివృత్తో హతః పూర్వం రామేణాక్లిష్టకర్మణా ॥ 50.13 ॥

అత్ర బ్రూహి యథాతత్త్వం కో రామస్య వ్యతిక్రమః ।
యస్య త్వం లోకనాథస్య భార్యాం హృత్వా గమిష్యసి ॥ 50.14 ॥

క్షిప్రం విసృజ వైదేహీం మా త్వా ఘోరేణ చక్షుషా ।
దహేద్దహనభూతేన వృత్రమిన్ద్రాశనిర్యథా ॥ 50.15 ॥

సర్పమాశీవిషం బద్ధ్వా వస్త్రాన్తే నావబుద్ధ్యసే ।
గ్రీవాయాం ప్రతిముక్తం చ కాలపాశం న పశ్యసి ॥ 50.16 ॥

స భారస్సౌమ్య భర్తవ్యః యో నరం నావసాదయేత్ ।
తదన్నమపి భోక్తవ్యం జీర్యతే యదనామయమ్ ॥ 50.17 ॥

యత్కృత్వా న భవేద్ధర్మో న కీర్తిర్న యశో భువి ।
శరీరస్య భవేత్ ఖేదః కస్తత్కర్మ సమాచరేత్ ॥ 50.18 ॥

షష్టిర్వర్షసహస్రాణి మమ జాతస్య రావణ ।
పితృపైతామహం రాజ్యం యథావదనుతిష్ఠతః ॥ 50.19 ॥

వృద్ధోఽహం త్వం యువా ధన్వీ సశరః కవచీ రథీ ।
తథాఽప్యాదాయ వైదేహీం కుశలీ న గమిష్యసి ॥ 50.20 ॥

న శక్తస్త్వం బలాద్ధర్తుం వైదేహీం మమ పశ్యతః ।
హేతుభిర్వాయసంయుక్తైః ధ్రువాం వేదశ్రుతీమివ ॥ 50.21 ॥

యుద్ధ్యస్వ యది శూరోఽసి ముహూర్తం తిష్ఠ రావణ ।
శయిష్యసే హతో భూమౌ యథా పూర్వం ఖరస్తథా ॥ 50.22 ॥

అసకృత్సంయుగే యేన నిహతా దైత్యదానవాః ।
నచిరాచ్ఛీరవాసాస్త్యాం రామో యుధి వధిష్యతి ॥ 50.23 ॥

కింను శక్యం మయా కర్తుం గతౌ దూరం నృపాత్మజౌ ।
క్షిప్రం త్వం నశ్యసే నీచ తయోర్భీతో న సంశయః ॥ 50.24 ॥

న హి మే జీవమానస్య నయిష్యసి శుభామిమామ్ ।
సీతాం కమలపత్రాక్షీం రామస్య మహిషీం ప్రియామ్ ॥ 50.25 ॥

అవశ్యం తు మయా కార్యం ప్రియం తస్య మహాత్మనః ।
జీవితేనాపి రామస్య తథా దశరథస్య చ ॥ 50.26 ॥

తిష్ఠ తిష్ఠ దశగ్రీవ ముహూర్తం పశ్య రావణ ।
యుద్ధాతిథ్యం ప్రదాస్యామి యథాప్రాణం నిశాచర ॥ 50.27 ॥

వృంతాదివ ఫలం త్వాం తు పాతయేయం రథోత్తమాత్ ॥50.28॥(2 సార్లు)
జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే పంచాశ స్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకపంచాశ స్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యుక్తస్య యథా న్యాయం రావణస్య జటాయుషా ।
క్రుద్ధస్యాగ్నినిభాస్పర్వాః రేజుర్వింశతిదృష్టయః ॥ 51.1 ॥ (2 సార్లు)

సంరక్తనయనః కోపాత్ తప్తకాఞ్చనకుణ్డలః ।
రాక్షసేన్ద్రోఽభిదుద్రావ పతగేన్ద్రమమర్షణః ॥ 51.2 ॥

స సమ్రుహోరస్తుములః తయోస్తస్మిన్ మహావనే ।
బభూవ వాతోద్ధతయోః మేఘయోర్గగనే యథా ॥ 51.3 ॥

తద్భూవాద్భుతం యుద్ధం గృధ్రరాక్షసయోస్తదా ।
సపక్షయోర్మాల్యవతోః మహాపర్వతయోరివ ॥ 51.4 ॥

- తతో నాలీకనారాచైః తీక్ష్ణాగ్రైశ్చ వికర్ణిభిః ।
అభ్యవర్షన్మహాఘోరైః గృధ్రరాజం మహాబలః ॥ 51.5 ॥
- స తాని శరజాలాని గృధ్రః పత్త్రరథేశ్వరః ।
జటాయుః ప్రతిజగ్రాహ రావణాస్త్రాణి సంయుగే ॥ 51.6 ॥
- తస్య తీక్ష్ణనఖాభ్యాం తు చరణాభ్యాం మహాబలః ।
చకార బహుధా గాత్రే వ్రణాన్ పతగసత్తమః ॥ 51.7 ॥
- అథ క్రోధార్ద్రశగ్రీవః జగ్రాహ దశమార్గణాన్ ।
మృత్యుదణ్డనిభాన్ ఘోరాన్ శత్రుమర్దనకాంక్షయా ॥ 51.8 ॥
- స తైర్బాణైర్మహావీర్యః పూర్ణముక్తైరజిహ్మగైః ।
బిభేద నిశితైస్తీక్ష్ణైః గృధ్రం ఘోరైశ్శిలీముఖైః ॥ 51.9 ॥
- స రాక్షసరథే పశ్యన్ జానకీం బాష్పలోచనామ్ ।
అచింతయిత్వా తాన్ బాణాన్ రాక్షసం సమభిద్రవత్ ॥ 51.10 ॥
- తతోఽస్య సశరం చాపం ముక్తానుణివిభూషితమ్ ।
చరణాభ్యాం మహాతేజాః బభ్రుష్ట పతగేశ్వరః ॥11 51.॥
- తతోఽన్యద్ధనురాదాయ రావణః క్రోధమూర్ఛితః ।
వవర్ష శరవర్షాణి శతశోఽథ సహస్రశః ॥ 51.12 ॥
- శరైరావారితస్తస్య సంయుగే పతగేశ్వరః ।
కులాయముపసన్ప్రాప్తః పక్షీవ ప్రబభౌ తదా ॥ 51.13 ॥
- స తాని శరవర్షాణి పక్షాభ్యాం చ విధూయ చ ।
చరణాభ్యాం మహాతేజాః బభ్రుష్టాస్య మహద్ధనుః ॥ 51.14 ॥
- తచ్ఛాగ్నిసదృశం దీప్తం రావణస్య శరావరమ్ ।
పక్షాభ్యాం స మహావీర్యః వ్యాధునోత్ పతగేశ్వరః ॥ 51.15 ॥
- కాఞ్చనోరశ్చదాన్ దివ్యాన్ పిశాచవదనాన్ ఖరాన్ ।
తాంశ్చాస్య జవసమ్పన్నాన్ జఘాన సమరే బలీ ॥ 51.16 ॥

వరం త్రివేణుసమ్పన్నం కామగం పావకార్చిషమ్ ।
మణిహేమవిచిత్రాఙ్గం బభజ్జ చ మహారథమ్ ॥ 51.17 ॥

పుర్ణచంద్రప్రతీకాశం ఛత్రం చ వ్యజనైః సహ ।
పాతయామాస వేగేన గ్రాహిభీ రాక్షసైః సహ ॥ 51.18 ॥

సారథేశ్చాస్య వేగేన తుణ్డేనైవ మహచ్ఛిరః ।
పునర్వ్యపాహరచ్ఛ్రీమాన్ పక్షిరాజో మహాబలః ॥ 51.19 ॥

స భగ్నుధన్వా విరథః హతాశ్వో హతసారథిః ।
అజ్కేనాదాయ వైదేహీం పపాత భువి రావణః ॥ 51.20 ॥

దృష్ట్వా నిపతితం భూమౌ రావణం భగ్నువాహనమ్ ।
సాధు సాద్వితి భూతాని గృధ్రరాజమపూజయన్ ॥ 51.21 ॥

పరిశ్రాంతం తు తం దృష్ట్వా జరయా పక్షియూథపమ్ ।
ఉత్పపాత పునర్హృష్టః మైథిలీం గృహ్య రావణః ॥ 51.22 ॥

తం ప్రహృష్టం నిధాయాజ్కే గచ్ఛంతం జనకాత్మజామ్ ।
గృధ్రరాజః సముత్పత్య సమభిద్రుత్య రావణమ్ ।
సమావార్య మహాతేజాః జటాయురిదమబ్రవీత్ ॥ 51.23 ॥

వజ్రసంస్పర్శబాణస్య భార్యాం రామస్య రావణ ।
అల్పబుద్ధే హరస్యేనాం వధాయ ఖలు రక్షసామ్ ॥ 51.24 ॥

సమిత్రబన్ధుస్సామాత్యః సబలస్సపరిచ్ఛదః ।
విషపానం పిబస్యేతత్ పిపాసిత ఇవోదకమ్ ॥ 51.25 ॥

అనుబన్ధమజానన్తః కర్మణామవిచక్షణాః ।
శీఘ్రమేవ వివశ్యన్తి యథా త్వం వినశిష్యసి ॥ 51.26 ॥

బద్ధస్త్వం కాలపాశేన క్వ గతస్తస్య మోక్ష్యసే ।
వధాయ బడిశం గృహ్య సామిషం జలజో యథా ॥ 51.27 ॥

న హి జాతు దురాధర్షౌ కాకుత్స్థౌ తవ రావణ ।
ధర్షణం చాశ్రమస్యాస్య క్షమిష్యేతే తు రాఘవౌ ॥ 51.28 ॥

యథా త్వయా కృతం కర్మ భీరుణా లోకగర్హితమ్ ।
తస్కరాచరితో మార్గః వైష వీరనిషేవితః ॥ 51.29 ॥

యుద్ధ్యస్వ యది శూరోఽసి ముహూర్తం తిష్ఠ రావణ ।
శయిష్యసే హతో భూమౌ యథా భ్రాతా ఖరస్తథా ॥ 51.30 ॥

పరేతకాలే పురుషః యత్కర్మ ప్రతిపద్యతే ।
వినాశాయాత్మనోఽధర్మ్యం ప్రతిపన్నోఽసి కర్మ తత్ ॥ 51.31 ॥

పాపానుబంధో వై యస్య కర్మణః కర్మ కో ను తత్ ।
కుర్వీత లోకాధిపతిః స్వయంభూర్భగవానపి ॥ 51.32 ॥

ఏవముక్త్యా శుభం వాక్యం జటాయుస్తస్య రక్షసః ।
నిపపాత భృశం పృష్టే దశగ్రీవస్య వీర్యవాన్ ॥ 51.33 ॥

తం గృహీత్వా నఖైస్తీక్ష్ణైః విరరాద సమంతతః ।
అధిరూఢో గజారోహః యథాస్యాద్దుష్టవారణమ్ ॥ 51.34 ॥

విరరాద నఖైరస్య తుణ్డం పృష్టే సమర్చయన్ ।
కేశాంశ్చోత్పాటయామాస నఖపక్షముఖాయుధః ॥ 51.35 ॥

స తథా గృధ్రరాజేన క్లిశ్యమానో ముహుర్ముహుః ।
అమర్షస్ఫురితోష్టస్సన్ ప్రాకమ్పిత స రావణః ॥ 51.36 ॥

స పరిష్వజ్య వైదేహీం వామేనాజ్కేన రావణః ।
తలేనాభిజఘానాశు జటాయుం క్రోధమూర్చితః ॥ 51.37 ॥

జటాయుస్తమభిక్రమ్య తుణ్డేనాస్య ఖగాధిపః ।
వామబాహూన్ దశ తదా వ్యపాహరదరిందమః ॥ 51.38 ॥

సంఛిన్నబాహోస్సద్యైవ బహవస్సహసాఽభవన్ ।
విషజ్వాలావలీయుక్తాః వల్మీకాదివ పన్నగాః ॥ 51.39 ॥

తతః క్రోధాద్దశగ్రీవః సీతాముత్స్రుజ్య రావణః ।
ముష్టిభ్యాం చరణాభ్యాం చ గృధ్రరాజమపోధయత్ ॥ 51.40 ॥

తతో ముహూర్తం సజ్ఞామః బభూవాతులవీర్యయోః ।
రాక్షసానాం చ ముఖ్యస్య పక్షిణాం ప్రవరస్య చ ॥ 51.41 ॥

తస్య వ్యాయచ్చమానస్య రామస్యార్థే స రావణః ।
పక్షా పార్ష్యా చ పాదౌ చ ఖడ్గముద్భృత్య సోఽచ్ఛినత్ ॥ 51.42 ॥

సచ్ఛిన్నపక్షస్సహసా రక్షసా రౌద్రకర్మణా ।
నిపసాత హతో గృధ్రః ధరణ్యామల్పజీవితః ॥ 51.43 ॥

తం దృష్ట్వా పతితం భూమౌ క్షతజార్ద్రం జటాయుషమ్ ।
అభ్యధావత వైదేహీ స్వబన్ధుమివ దుఃఖితా ॥ 51.44 ॥

తం నీలజీమాతనికాశకల్పం, సుపాణ్డురోరస్కముదారవీర్యమ్ ।
దదర్శ లజ్కాధిపతిః పృథివ్యాం, జటాయుషం శాన్తమివాగ్నిదావమ్ ॥
॥ 51.45 ॥

తతస్తు తం పత్రరథం మహీతలే, నిపాతితం రావణవేగమర్దితమ్ ।
పునః పరిష్వజ్య శశిప్రభాననా, రురోద సీతా జనకాత్మజా తదా ॥51.46॥
(2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకపంచాశశ స్సర్గః॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ద్విపంచాశశ స్సర్గః
జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

తమల్పజీవితం గృధ్రం స్ఫురన్తం రాక్షసాధిపః ।
దదర్శ భూమౌ పతితం సమీపే రాఘవాశ్రమాత్ ॥ 52.1 ॥ (2 సార్లు)

సా తు తారాధిపముఖీ రావణేన సమీక్ష్య తమ్ ।
గృధ్రరాజం వినిహతం విలలాప సుదుఃఖితా ॥ 52.2 ॥

ఆలిఙ్గ్య గృధ్రం నిహతం రావణేన బలీయసా ।
విలలాప సుదుఃఖార్తా సీతా శశినిభాననా ॥ 52.3 ॥

నిమిత్తం లక్షణజ్ఞానం శకునిస్వరదర్శనమ్ ।
అవశ్యం సుఖదుఃఖేషు నరాణాం ప్రతిదృశ్యతే ॥ 52.4 ॥

నూనం రామ న జానాసి మహద్వ్యసనమాత్మనః ।
ధావంతి నూనం కాకుత్స్థం మదర్థం మృగపక్షిణః ॥ 52.5 ॥

అయం హి పాపచారేణ మాం త్రాతుమభిసంకతః ।
శేతే వినిహతో భూమౌ మమభాగ్యాద్విహంగమః ॥ 52.6 ॥

త్రాహి మామద్య కాకుత్స్థ లక్ష్మణేతి వరాంగనా ।
సుసంత్రస్తా సమాక్రందత్ శృణ్వతాం తు యథాఽన్తికే ॥ 52.7 ॥

తాం క్లిష్టమాల్యాభరణాం విలపంతిమనాథవత్ ।
అభ్యధావత వైదేహీం రావణో రాక్షసాధిపః ॥ 52.8 ॥

తాం లతామివ వేష్టంతిమ్ ఆలిఙ్గంతి మహాద్రుమాన్ ।
ముఞ్చ ముఞ్చేతి బహుశః ప్రవదన్ రాక్షసాధిపః ॥ 52.9 ॥

క్రోశంతిం రామ రామేతి రామేణ రహితం వనే ।
జీవితాంతాయ కేశేషు జగ్రాహాంతకసన్నిభః ॥ 52.10 ॥

ప్రధర్షితాయాం సీతాయాం బభూవ సచరాచరమ్ ।
జగత్సర్వమమర్యాదం తమసాఽన్తేన సంవృతమ్ ॥ 52.11 ॥

న వాతి మారుతస్తత్ర నిప్రుభోఽభూద్దివాకరః ॥ 52.12 ॥

దృష్ట్వా సీతాం పరామృష్టాం దీనాం దివ్యేన చక్షుషా ।
కృతం కార్యమితి శ్రీమాన్ వ్యాజహార పితామహః ॥ 52.13 ॥

ప్రహృష్టా వ్యథితాశ్చాసన్ సర్వే తే పరమర్షయః ।
దృష్ట్వా సీతాం పరామృష్టాం దణ్డకారణ్యవాసినః ।
రావణస్య వినాశం చ ప్రాప్తం బుధ్వా యదృచ్ఛయా ॥ 52.14 ॥

స తు తాం రామ రామేతి రుదన్తిం లక్ష్మణేతి చ ।
జగామాదాయ చాకాశం రావణో రాక్షసేశ్వరః ॥ 52.15 ॥

తస్మాభరణవర్ణాజ్ఞీ పీతకాసేయవాసినీ ।
రరాజ రాజపుత్రీ తు విద్యుత్ సాదామినీ యథా ॥ 52.16 ॥

ఉద్ధూతేన చ వస్త్రేణ తస్యాః పీతేన రావణః ।
అధికం ప్రతిబభ్రాజ గిరిర్దీప్త ఇవాగ్నినా ॥ 52.17 ॥

తస్యాః పరమకల్యాణ్యాః తామ్రాణి సురభీణి చ ।
పద్మపత్రాణి వైదేహ్యాః అభ్యకీర్యన్త రావణమ్ ॥ 52.18 ॥

తస్యాః కాశేయముద్ధూతమ్ ఆకాశే కనకప్రభమ్ ।
బభౌ చాదిత్యరాగేణ తామ్రమభ్రమివాతపే ॥ 52.19 ॥

తస్యాస్తత్సునసం వక్త్రమ్ ఆకాశే రావణాఙ్కగమ్ ।
న రరాజ వినా రామం వినాలమివ పఙ్కజమ్ ॥ 52.20 ॥

బభూవ జలదం నీలం భిత్త్వా చన్ద్ర ఇవోదితః ।
సులలాటం సుకేశాన్తం పద్మగర్భాభమవ్రణమ్ ॥ 52.21 ॥

శుక్లేస్సవిమలైర్దన్తైః ప్రభావద్భిరలంకృతమ్ ।
తస్యాస్తద్విమలం వక్త్రమ్ ఆకాశే రావణాఙ్కగమ్ ॥ 52.22 ॥

రుదితం వ్యపమృష్టాస్రం చన్ద్రవత్ప్రియదర్శనమ్ ।
సునాసం చారుతామ్రోష్ఠమ్ ఆకాశే హోటకప్రభమ్ ॥ 52.23 ॥

రాక్షసేన సమాధూతం తస్యాస్తద్వదనం శుభమ్ ।
శుశుభే న వినా రామం దివా చన్ద్ర ఇవోదితః ॥ 52.24 ॥

సా హేమవర్ణా నీలాఙ్గం మైథిలీ రాక్షసాధిపమ్ ।
శుశుభే కాఞ్చనీ కాఞ్చీ నీలం మణిమివాశ్రితా ॥ 52.25 ॥

సా పద్మగౌరీ హేమాభా రావణం జనకాత్మజా ।
విద్యుద్భనమివావిశ్య శుశుభే తప్తభూషణా ॥ 52.26 ॥

తరుప్రవాలరక్తా సా నీలాఙ్గం రాక్షసేశ్వరమ్ ।
ప్రాశోభయత వైదేహీ గజం కక్ష్యేవ కాఞ్చనీ ॥ 52.27 ॥

తస్యా భూషణఘోషేణ వైదేహ్యో రాక్షసాధిపః ।
బభౌ స చపలో నీలః సఘోష ఇవ తోయదః ॥ 52.28 ॥

ఉత్తమాఙ్గాఞ్చ్యుతా తస్యాః పుష్పవృష్టిః సమంతతః ।
సీతాయా హ్రీయమాణాయాః పసాత ధరణీతలే ॥ 52.29 ॥

సా తు రావణవేగేన పుష్పవృష్టిః సమంతతః ।
సమాధూతా దశగ్రీవం పునరేవాభ్యవర్తత ॥ 52.30 ॥

అభ్యవర్తత పుష్పాణాం ధారా వైశ్రవణానుజమ్ ।
నక్షత్రమాలా విమలా మేరుం నగమివోన్నతమ్ ॥ 52.31 ॥

చరణాన్నుపురం భ్రష్టం వైదేహ్యో రత్నభూషితమ్ ।
విద్యున్మణ్డలసఙ్కాశం పసాత మధురస్వనమ్ ॥ 52.32 ॥

తాం మహోల్కామివాకాశే దీప్యమానాం స్వతేజసా ।
జహారాకాశమావిశ్య సీతాం వైశ్రవణానుజః ॥ 52.33 ॥

తస్యాస్తాన్యగ్నివర్ణాని భూషణాని మహీతలే ।
సఘోషాణ్యవకీర్యంత క్షీణాస్తారా ఇవామ్బరాత్ ॥ 52.34 ॥

తస్యాః స్తనాంతరాద్ర్భ్రష్టః హారస్తారాధిపద్యుతిః ।
వైదేహ్యో నిపతన్ భాతి గజ్జేవ గగనాఞ్చ్యుతా ॥ 52.35 ॥

ఉత్పన్నవతాభిహతాః నానాద్విజగణాయుతాః ।
మా భైరితి విధూతాగ్రాః వ్యాజప్రలరివ పాదపాః ॥ 52.36 ॥

నలిన్యో ధ్వస్తకమలాః త్రస్తమీనజలేచరాః ।
సఖీమివ గతోఞ్చ్యాసాం అన్వశోచంత మైథిలీమ్ ॥ 52.37 ॥

సమంతాదభిసంప్రత్య సింహవ్యాఘ్రమృగద్విజాః ।
అన్వధావంస్తదా రోషాత్ సీతాం ఛాయానుగామినః ॥ 52.38 ॥

జలప్రపాతాస్రముఖాః శృజ్జైరుచ్చితబాహవః ।
 సీతాయాం హ్రీయమాణాయాం విక్రోశన్తివ పర్వతాః ॥ 52.39 ॥

హ్రీయమాణాం తు వైదేహీం దృష్ట్వా దీనో దివాకరః ।
 ప్రతిధ్వస్తప్రభశ్రీమాన్ ఆసీత్ పాణ్డురమణ్డలః ॥ 52.40 ॥

నాస్తి ధర్మః కుతస్సత్యం నార్జవం నాన్యశంసతా ।
 యత్ర రామస్య వైదేహీం భార్యాం హరతి రావణః ।
 ఇతి సర్వాణి భూతాని గణశః పర్యదేవయన్ ॥ 52.41 ॥

విత్రస్తకా దీనముఖాః రురుదుర్బ్రుగపోతకాః ।
 ఉద్వీక్యోద్వీక్య నయనైః ఆప్రపాతావిలేక్షణాః ॥ 52.42 ॥

సుప్రవేపితగాత్రాశ్చ బభూవుర్వనదేవతాః ।
 విక్రోశన్తిం దృఢం సీతాం దృష్ట్వా దుఃఖం తథా గతామ్ ॥ 52.43 ॥

తాం తు లక్ష్మణ రామేతి క్రోశన్తిం మధురస్వరమ్ ।
 అవేక్షమాణాం బహుశః వైదేహీం ధరణీతలమ్ ॥ 52.44 ॥

స తామాకులకేశాంతాం విప్రమృష్టవిశేషకామ్ ।
 జహారాత్మవినాశాయ దశగ్రీవో మనస్వినీమ్ ॥ 52.45 ॥

తతస్తు సా చారుదతీ శుచిస్మితా, వినాకృతా బన్దుజనేన మైథిలీ ।
 అపశ్యతీ రాఘవలక్ష్మణావుభౌ, వివర్ణవక్త్రా భయభారపీడితా ॥ 52.46 ॥

(2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
 మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాణ్డే ద్విపఞ్చాశ స్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రిపఞ్చాశ స్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
 మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఖముత్పతన్తం తం దృష్ట్వా మైథిలీ జనకాత్మజా ।

దుఃఖితా పరమోద్విగ్నా భయే మహతి వర్తినీ ॥ 53.1 ॥

రోషరోదనతామ్రాక్షీ భీమాక్షం రాక్షసాధిపమ్ ।

రుదన్తీ కరుణాం సీతా హ్రీయమాణేదమబ్రవీత్ ॥ 53.2 ॥

న వ్యపత్రపసే నీచ కర్మణాఽనేన రావణ ।

జ్ఞాత్వా విరహితాం యన్మాం చోరయిత్వా పలాయసే ॥ 53.3 ॥

త్వయైవ నూనం దుష్టాత్మన్ భీరుణా హర్తుమిచ్ఛతా ।

మమాపవాహితో భర్తా మృగరూపేణ మాయయా ॥ 53.4 ॥

యో హి మాముద్యతస్త్రాతుం సోఽప్యయం వినిపాతితః ।

గృధ్రరాజః పురాణోఽసౌ శ్వశురస్య సఖా మమ ॥ 53.5 ॥

పరమం ఖలు తే వీర్యం దృశ్యతే రాక్షసాధమ ।

విశ్రావ్య నామధేయం హి యుద్ధేనాస్మి జితా త్వయా ॥ 53.6 ॥

ఈదృశం గర్హితం కర్మ కథం కృత్వా న లజ్జసే ।

స్త్రీయాశ్చ హరణం నీచ రహితే తు పరస్య చ ॥ 53.7 ॥

కథయిష్యన్తి లోకేషు పురుషాః కర్మ కుత్సితమ్ ।

సున్యశంస మధర్మిష్ఠం తవ శౌణ్డీర్యమానినః ॥ 53.8 ॥

ధిక్ తే శౌర్యం చ సత్త్వం చ యత్త్వం కథితవాంస్తదా ।

కులాక్రోశకరం లోకే ధిక్ తే చారిత్రమీదృశమ్ ॥ 53.9 ॥

కిం కర్తుం శక్యమేవం హి యజ్జవేనైవ ధావసి ।

ముహూర్తమపి తిష్ఠస్వ న జీవన్ ప్రతియాస్యసి ॥ 53.10 ॥

న హి చక్షుష్పథం ప్రాప్య తయోః పార్థివపుత్రయోః ।

ససైన్యోఽపి సమర్థస్త్వం ముహూర్తమపి జీవితుమ్ ॥ 53.11 ॥

న త్వం తయోశ్శురస్పర్శం సోఽఘం శక్తః కథిష్యన ।

వనే ప్రజ్వలితస్యేవ స్పర్శమగ్నేర్విహజ్గమః ।

సాధు కృత్వాఽత్మనః పథ్యం సాధు మాం ముఞ్చ రావణ ॥ 53.12 ॥

మత్ప్రధర్షణరుష్టో హి భ్రాత్రా సహ పతిర్మమ ।

విధాస్యతి వినాశాయ త్వం మాం యది న ముఞ్చసి ॥ 53.13 ॥

యేన త్వం వ్యవసాయేన బలాన్మాం హర్తుమిచ్ఛసి ।

వ్యవసాయస్స తే నీచ భవిష్యతి నిరర్థకః ॥ 53.14 ॥

న హ్యహం తమపశ్యన్తి భర్తారం విబుధోపమమ్ ।

ఉత్సహే శత్రువశగా ప్రాణాన్ ధారయితుం చిరమ్ ॥ 53.15 ॥

న నూనం చాత్మనశ్చేయః పథ్యం వా సమవేక్షసే ।

మృత్యుకాలే యథా మర్త్యః విపరీతాని సేవతే ॥ 53.16 ॥

ముమూర్షాణాం హి సర్వేషాం యత్ప్రథ్యం తన్న రోచతే ।

పశ్యామ్యద్య హి కణ్ఠే త్వాం కాలపాశావపాశితమ్ ॥ 53.17 ॥

యథా చాస్మిన్ భయస్థానే న బిభేషి దశానన ।

వ్యక్తం హిరణ్మయాన్ హి త్వం సంపశ్యసి మహీరుహాన్ ॥ 53.18 ॥

నదీం వైతరణీం ఘోరాం రుధిరౌఘనివాసినీమ్ ।

అసిపత్రవనం చైవ భీమం పశ్యసి రావణ ॥ 53.19 ॥

తప్తకాఞ్చనపుష్పాం చ వైడూర్యప్రవరచ్ఛదామ్ ।

ద్రక్ష్యసే శాలమ్రీం తీక్ణామ్ ఆయసైః కణ్ఠకైశ్చితామ్ ॥ 53.20 ॥

న హి త్వమీదృశం కృత్వా తస్యాలీకం మహాత్మనః ।

ధరితుం శక్యసి చిరం విషం పీత్వేవ నిర్ఘ్నణః ॥ 53.21 ॥

బద్ధస్త్వం కాలపాశేన దుర్నివారేణ రావణ ।

క్వ గతో లప్యసే శర్మ భర్తుర్మమ మహాత్మనః ॥ 53.22 ॥

నిమేషాన్తరమాత్రేణ వినా భ్రాత్రా మహావనే ।

రాక్షసా నిహతా యేన సహస్రాణి చతుర్దశ ॥ 53.23 ॥

స కథం రాఘవో వీరః సర్వాస్త్రకుశలో బలీ ।

న త్వాం హన్యాచ్ఛరైస్తీక్ణైః ఇష్టభార్యాపహారిణమ్ ॥ 53.24 ॥

ఏతచ్ఛాన్యచ్చ పరుషం వైదేహీ రావణాఙ్కుగా ।
భయశోకసమావిష్టా కరుణం విలలాప హా ॥ 53.25 ॥

తథా భృశార్తాం బహు చైవ భాషిణీం
విలాపపూర్వం కరుణం చ భామినీమ్ ।
జహార పాపః కరుణం వివేష్టతీం
న్యసాత్మజామాగతగాత్రవేపథుమ్ ॥ 53.26 ॥ (2 సార్లు)
జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రిపశ్చాశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే చతుఃపశ్చాశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

హ్రీయమాణా తు వైదేహీ కఙ్గీన్నాథమపశ్యతీ ।
దదర్శ గిరిశృఙ్గస్థాన్ పఞ్చ వానరపుఙ్గవాన్ ॥ 54.1 ॥ (2 సార్లు)

తేషాం మధ్యే విశాలాక్షీ కౌశేయం కనకప్రభమ్ ।
ఉత్తరీయం వరారోహో శుభాన్యాభారణాని చ ।
ముమోచ యది రామాయ శంసేయురితి మైథిలీ ॥ 54.2 ॥

వస్త్రముత్సృజ్య తన్మధ్యే నిక్షిప్తం సహభూషణమ్ ।
సప్రభ్రమాత్తు దశగ్రీవః తత్కర్మ న స బుద్ధవాన్ ॥ 54.3 ॥

పిఙ్గాక్షాస్తాం విశాలాక్షీం నేత్రైరనిమిషైరివ ।
విక్రోశంతీం తథా సీతాం దదృశుర్వానరర్షభాః ॥ 54.4 ॥

స చ పమ్పామతిక్రమ్య లఙ్కామభిముఖః పురీమ్ ।
జగామ రుదతీం గృహ్య వైదేహీం రాక్షసేశ్వరః ॥ 54.5 ॥

తాం జహార సుసంహృష్టః రావణో మృత్యుమాత్మనః ।
ఉత్పన్నేనైవ భుజగీం తీక్ష్ణదంష్ట్రాం మహావిషామ్ ॥ 54.6 ॥

వనాని సరితశ్చైలాన్ సరాంసి చ విహాయసా ।

స క్షిప్రం సమతీయాయ శరశ్చాపాదివ చ్యుతః ॥ 54.7 ॥

తిమినక్రనికేతం తు వరుణాలయమక్షయమ్ ।

సరితాం శరణం గత్వా సమతీయాయ సాగరమ్ ॥ 54.8 ॥

సమ్రాభమాత్పరివృత్తోర్మిః రుద్ధమీనమహోరగః ।

వైదేహ్యం హ్రీయమాణాయాం బభూవ వరుణాలయః ॥ 54.9 ॥

అన్తరిక్షగతా వాచః ససృజుశ్చారణాస్తదా ।

ఏతదన్తో దశగ్రీవః ఇతి సిద్ధాస్తదాఽబ్రువన్ ॥ 54.10 ॥

స తు సీతాం వివేష్టన్తిమ్ అజ్కేనాదాయ రావణః ।

ప్రవివేశ పురీం లఙ్కాం రూపిణీం మృత్యుమాత్మనః ॥ 54.11 ॥

సోఽభిగమ్య పురీం లఙ్కాం సువిభక్తమహాపథామ్ ।

సంరూఢకక్ష్యాబహులం స్వమన్తఃపురమావిశత్ ॥ 54.12 ॥

తత్ర తామసితాపాఙ్గాం శోకమోహపరాయణామ్ ।

నిదధే రావణస్సీతాం మయో మాయామివ స్త్రియమ్ ॥ 54.13 ॥

అబ్రవీచ్ఛ దశగ్రీవః పిశాచీర్ఘోరదర్భనాః ।

యథా నేమాం పుమాన్ స్త్రీ వా సీతాం పశ్యత్యసంమతః ॥ 54.14 ॥

ముక్తామణిసువర్ణాని వస్త్రాణ్యాభరణాని చ ।

యద్యదిచ్ఛేత్తదేవాస్యాః దేయం మచ్ఛన్లతో యథా ॥ 54.15 ॥

యా చ వక్ష్యతి వైదేహీం వచనం కిశ్చీదప్రియమ్ ।

అజ్ఞానాద్యది వా జ్ఞానాత్ న తస్యా జీవితం ప్రియమ్ ॥ 54.16 ॥

తథోక్త్యా రాక్షసీస్తాస్తు రాక్షసేస్త్రః ప్రతాపవాన్ ।

నిస్క్రూమ్యాన్తఃపురాత్తస్మాత్ కిం కృత్యమితి చిన్తయన్ ॥ 54.17 ॥

దదర్శాష్టై మహావీర్యాన్ రాక్షసాన్ పిశితాశనాన్ ॥ 54.18 ॥

స తాన్ దృష్ట్వా మహావీర్యః వరదానేన మోహితః ।

ఉవాచైతానిదం వాక్యం ప్రశస్య బలవీర్యతః ॥ 54.19 ॥

నానాప్రహరణాః క్షిప్రమ్ ఇతో గచ్ఛత సత్వరాః ।
జనస్థానం హతస్థానం భూతపూర్వం ఖరాలయమ్ ॥ 54.20 ॥

తత్రోష్యతాం జనస్థానే శూన్యే నిహతరాక్షసే ।
పౌరుషం బలమాశ్రిత్య త్రాసముత్సృజ్య దూరతః ॥ 54.21 ॥

బలం హి సుమహద్యన్మే జనస్థానే నివేశితమ్ ।
సదూషణఖరం యుద్ధే హతం రామేణ సాయకైః ॥ 54.22 ॥

తత్ర క్రోధో మమామర్షాత్ ధైర్యస్యోపరి వర్తతే ।
వైరం చ సుమహజ్ఞాతం రామం ప్రతి సుదారుణమ్ ॥ 54.23 ॥

నిర్యాతయితుమిచ్ఛామి తచ్చ వైరమహం రిపోః ।
న హి లప్స్యోమ్యహం నిద్రామ్ అహత్వా సంయుగే రిపుమ్ ॥ 54.24 ॥

తం త్విదానీమహం హత్వా ఖరదూషణఘాతినమ్ ।
రామం శర్మోపలప్స్యోమి ధనం లభ్యేవ నిర్ధనః ॥ 54.25 ॥

జనస్థానే వసద్భిస్తు భవద్భీ రామమాశ్రితా ।
ప్రవృత్తిరుపనేతవ్యా కిం కరోతీతి తత్త్వతః ॥ 54.26 ॥

అప్రమాదాచ్చ గన్తవ్యం సర్వైరపి నిశాచరైః ।
కర్తవ్యశ్చ సదా యత్నః రాఘవస్య వధం ప్రతి ॥ 54.27 ॥

యుష్మాకం చ బలజ్ఞోఽహం బహుశో రణమూర్ధని ।
అతశ్చాస్మిన్ జనస్థానే మయా యూయం నియోజితాః ॥ 54.28 ॥

తతః ప్రియం వాక్యముపేత్య రాక్షసా, మహార్థమస్త్వావభివాద్య రావణమ్ ।
విహాయ లజ్కాం సహితాః ప్రతస్థిరే, యతో జనస్థానమలక్ష్మదర్శనాః ॥
॥ 54.29 ॥

తతస్తు సీతాముపలభ్య రావణాః, సుసన్రుహృష్టః పరిగృహ్య మైథిలీమ్ ।
ప్రసజ్య రామేణ చ వైరముత్తమం, బభూవ మోహోన్ముదితః స రాక్షసః ॥
॥ 54.30 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాణ్డే చతుఃపఞ్చాశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే పఞ్చపఞ్చాశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

సన్దిశ్య రాక్షసాన్ ఘోరాన్ రావణోఽష్టై మహాబలాన్ ।
ఆత్మానం బుద్ధివైక్లవ్యాత్ కృతకృత్యమమన్యత ॥ 55.1 ॥ (2సార్లు)

స చిన్తయానో వైదేహీం కామబాణసమర్పితః ।
ప్రవివేశ గృహం రమ్యం సీతాం ద్రష్టుమభిత్వరన్ ॥ 55.2 ॥

స ప్రవిశ్య తు తద్వేశ్మ రావణో రాక్షసాధిపః ।
అపశ్యద్రాక్షసీమధ్యే సీతాం శోకపరాయణామ్ ॥ 55.3 ॥

అశ్రుపూర్ణముఖీం దీనాం శోకభారాభిషీడితామ్ ।
వాయువేగైరివాక్రాంతాం మజ్జన్తిం నావమర్ణవే ॥ 55.4 ॥

మృగయూథపరిభ్రష్టాం మృగీం శ్వభిరివాప్సతామ్ ।
అధోముఖముఖీం సీతామ్ అభ్యేత్య చ నిశాచరః ॥ 55.5 ॥

తాం తు శోకపరాం దీనామ్ అవశాం రాక్షసాధిపః ।
న బలాద్దర్శయామాస గృహం దేవగృహోపమమ్ ॥ 55.6 ॥

హర్యప్రాసాదసమ్బాధం స్త్రీసహస్రనిషేవితమ్ ।
నానాపక్షిగణైర్బుష్టం నానారత్నసమన్వితమ్ ॥ 55.7 ॥

కాఞ్చనైస్తాపనీయైశ్చ స్ఫాటికై రాజతైరపి ।
వజ్రవైడూర్యచిత్రైశ్చ స్తమ్బైర్బుష్టిమనోహరైః ॥ 55.8 ॥

దివ్యదున్దుభినిర్వాదం తప్తకాఞ్చనతోరణమ్ ।
సోపానం కాఞ్చనం చిత్రమ్ ఆరురోహ తయా సహ ॥ 55.9 ॥

దాన్తికా రాజతాశ్చైవ గవాక్షాః ప్రియదర్శనాః ।
హేమజాలావృతాశ్చాసన్ తత్ర ప్రసాదపంక్తయః ॥ 55.10 ॥

సుధామణివిచిత్రాణి భూమిభాగాని సర్వశః ।
దశగ్రీవః స్వభవనే ప్రాదర్శయత మైథిలీమ్ ॥ 55.11 ॥

దీర్ఘికాః పుష్కరిణ్యశ్చ నానావృక్షసమన్వితాః ।
రావణో దర్శయామాస సీతాం శోకపరాయణామ్ ॥ 55.12 ॥

దర్శయిత్వా తు వైదేహ్యోః కృత్స్నం తద్భవనోత్తమమ్ ।
ఉవాచ వాక్యం పాపాత్మా సీతాం లోభితుమిచ్ఛయా ॥ 55.13 ॥

దశ రాక్షసకోట్యశ్చ ద్వావింశతిరథాపరాః ।
తేషాం ప్రభురహం సీతే సర్వేషాం భీమకర్మణామ్ ॥ 55.14 ॥

వర్జయిత్వా జరావృద్ధాన్ బాలాంశ్చ రజనీచరాన్ ।
సహస్రమేకమేకస్య మమ కార్యపురస్సరమ్ ॥ 55.15 ॥

యదిదం రాజతన్త్రం మే త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ ।
జీవితం చ విశాలాక్షి త్వం మే ప్రాణైర్గరీయసీ ॥ 55.16 ॥

బహునాం స్త్రీసహస్రాణాం మమ యోఽసౌ పరిగ్రహాః ।
తాసాం త్వమీశ్వరా సీతే మమ భార్యా భవ ప్రియే ॥ 55.17 ॥

సాధు కిం తేఽన్యథా బుద్ధ్యా రోచయస్వ వచో మమ ।
భజస్య మాఽభితప్తస్య ప్రసాదం కర్తుమర్హసి ॥ 55.18 ॥

పరిక్షిప్తా సహస్రేణ లక్ష్మీయం శతయోజనా ।
నేయం ధర్షయితుం శక్యా సేన్దైరపి సురాసురైః ॥ 55.19 ॥

న దేవేషు న యక్షేషు న గన్ధర్వేషు పక్షిషు ।
అహం పశ్యామి లోకేషు యో మే వీర్యసమో భవేత్ ॥ 55.20 ॥

రాజ్యభ్రష్టేన దీనేన తాపసేన గతాయుషా ।
కిం కరిష్యసి రామేణ మానుషేణాల్పతేజసా ॥ 55.21 ॥

భజస్య సీతే మామేవ భర్తాఽహం సదృశస్తవ ।
యౌవనం హ్యధ్రువం భీరు రమస్వేహ మయా సహ ॥ 55.22 ॥

దర్శనే మా కృథా బుద్ధిం రాఘవస్య వరాననే ।
కాఽస్య శక్తిరిహాగన్తుమ్ అపి సీతే మనోరథైః ॥ 55.23 ॥

న శక్యో వాయురాకాశే పాశైర్బద్ధం మహాజవః ।
దీప్యమానస్య వాఽప్యగ్నేః గ్రహీతుం విమలాం శిఖామ్ ॥ 55.24 ॥

త్రయాణామపి లోకానాం న తం పశ్యామి శోభనే ।
విక్రమేణ నయేద్యస్త్యాం మద్బాహుపరిపాలితామ్ ॥ 55.25 ॥

లఙ్కాయాం సుమహద్రాజ్యమ్ ఇదం త్వమనుపాలయ ।
త్వత్ప్రేష్యా మద్విధాశ్చైవ దేవాశ్చాపి చరాచరాః ।
అభిషేకోదకక్లిన్నా తుష్టా చ రమయస్వ మామ్ ॥ 55.26 ॥

దుష్కృతం యత్పురా కర్మ వనవాసేన తద్గతమ్ ।
యశ్చ తే సుకృతో ధర్మ తస్యేహ ఫలమాఘ్నుహి ॥ 55.27 ॥

ఇహ మాల్యాని సర్వాణి దివ్యగన్ధాని మైథిలి ।
భూషణాని చ ముఖ్యాని సేవస్వ చ మయా సహ ॥ 55.28 ॥

పుష్పకం నామ సుశ్రోణి భ్రాతుర్యైశ్రవణస్య మే ।
విమానం సూర్యసఙ్కాశం తరసా నిర్జితం మయా ॥ 55.29 ॥

విశాలం రమణీయం చ తద్విమానమనుత్తమమ్ ।
తత్ర సీతే మయా సార్థం విహరస్వ యథాసుఖమ్ ॥ 55.30 ॥

వదనం పద్మసఙ్కాశం విమలం చారుదర్శనమ్ ।
శోకార్తం తు వరారోహే న భ్రాజతి వరాననే ॥ 55.31 ॥

ఏవం వదతి తస్మిన్ సా వస్త్రాన్తేన వరాఙ్గనా ।
పిథాయేన్దునిభం సీతా ముఖమశ్రూణ్యవర్తయత్ ॥ 55.32 ॥

ధ్యాయంతీ తామివాస్వస్థాం దీనాం చింతాహతప్రభామ్ ।
ఉవాచ వచనం పాపః రావణో రాక్షసేశ్వరః ॥ 55.33 ॥

అలం వ్రీడేన వైదేహి ధర్మలోపకృతేన చ ।

ఆర్షోఽయం దైవనిష్యన్తః యస్త్వామభిగమిష్యతి ॥ 55.34 ॥

ఏతా పాదా మహాస్నిగ్ధా శిరోభిః పరిపీడితా ।

ప్రసాదం కురు మే క్షిప్రం వశ్యో దాసోఽహమస్మి తే ॥ 55.35 ॥

ఇమాశ్శూన్యా మయా వాచః శుష్యమాణేన భాషితాః ।

న చాపి రావణః కాశ్చిత్ మూర్ఖా స్త్రిం ప్రణమేత హ ॥ 55.36 ॥

ఏవముక్త్యా దశగ్రీవః మైథిలీం జనకాత్మజామ్ ।

కృతాన్తవశమాపన్నః మమేయమితి మన్యతే ॥ 55.37 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాణ్డే పంచపంచాశస్కర్గః

అథ షట్పంచాశస్కర్గః

సా తథోక్తా తు వైదేహీ నిర్భయా శోకకర్చితా ।

తృణమన్తరతః కృత్వా రావణం ప్రత్యభాషత ॥ 56.1 ॥

శ్రీరామస్తుతిః

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః

ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।

యః పఠేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

